

El finançament autonòmic

Les arestes de l'atzucac en què es troba l'Estat de les autonomies són diverses. Sense revisió del sistema de finançament, amb reivindicacions creixents per part d'algunes comunitats, i sense un deslliurador que permeti pensar que es pot reencaixar la Catalunya desencaixada. Recordem en tot cas que, amb el pacte de la transició, l'Espanya constitucional es va obrir a una descentralització democràtica contra una dictadura centralista. El text constitucional ho va recollir: territoris històrics, nacionalitats i regions; Estat de les autonomies: l'Espanya plural, des de la diversitat i per la convivència. Aquesta aspiració a l'autogovern roman en alguns pobles ibèrics com mai.

Certament, ha plogut molt des de la transició i la pluja ha esborrat compromisos, certs entusiasmes i, en algunes comunitats, àdhuc les pròpies conviccions autonòmiques. Però la pluja, tot i que ha enfangat sentiments de frustració, mostra, encara avui, que sota el fang roman la pedra picada de la voluntat d'autogovern de bascos i catalans. Ho fa des d'un conflicte que ve de lluny, amb el terrorisme al País Basc i amb el procés independentista català, més recentment, com a fets més rellevants. Es tracta de veure si a hores d'ara és possible refer les peces trencades i si l'economia permet trobar les maneres per les quals el que és reconegut políticament es pugui relligar pel bon funcionament del país.

Per aquest objectiu, el document de propostes publicat recentment per la Fedea difícilment hi ajuda. La complexitat dels arguments altra vegada fets servir (més ponderacions a la població "ajustada", uns nous impostos "col·legials", obviar el deute acumulat, l'articulació de nous subfons ad hoc...) en

**Descentralitzar
Si es requereix
responsabilitat
fiscal del
gastador,
després no
pot deixar
d'atorgar-se
autonomia
tributària**

realitat emboliquen la situació encara més i pot ser coartada perquè res no es resolgui. Aprofundir en la descentralització fiscal i no el retorn recentralitzador és ara el que la situació política demana.

Certament, tota racionalitat exigeix coherència. Per exemple, si el problema és gastar bé, i això requereix responsabilitat fiscal del gastador,

com reconeix el document, després no pot deixar d'atorgar-se dosis d'autonomia tributària a les comunitats. Si això es permet, després, no totes les diferències resultants del seu exercici s'han d'anivellar amb transferències centrals, ja que això erosionaria la responsabilitat exigible. La temptació d'eliminar el 100% de les diferències en capacitat fiscal, per allò de la igualtat de tots els espanyols, va contra el mateix principi descentralitzador, basat en la diversitat de preferències i en l'autonomia fiscal. Per tant, un principi d'ordinalitat per mantenir la proporció entre ingressos obtinguts i despesa disponible és necessari. I si es reconeix l'autonomia tant en despesa com en ingressos, l'Administració central no ha de recaptar-ho tot i transferir recursos segons estimi que són les necessitats de les comunitats subordinades. Cal que comparteixi millor les fonts dels ingressos i la caixa de la recaptació. |